

Jämförelse mellan två klientbokföringsprogram: DPR och BL Administration

Reklam och broschyrer om redovisningssystem får ditt företag som bekant i strida strömmar. Alla programföretag vill att du ska tro att just deras program är det bästa av alla. Men mycket sällan gör man i reklamen jämförelser mellan olika programs egenskaper. Reklamen innehåller oftast mer om det företag som levererar än om den produkt man säljer. Varför saknas det direkt jämförande information? Kan det vara så att de som gör reklamen inte har tillräcklig detaljkunskap om hur programmen används, och vad som är viktigt i dess egenskaper, eller är det för att en sådan jämförelse skulle få den egna produkten att framstå som underlägsen? Detta dokument innehåller just en sådan jämförelse som du skulle behöva. Mycket konkret visas sådana skillnader mellan programmen som har betydelse för dig och ditt företag. Ett klientbokföringsprogram är inte vilket program som helst, det är för en redovisningsbyrå själva produktionsapparaten för huvuddelen av företagets intäkter. Om ett program hjälper personalen att arbeta tio eller tjugo procent snabbare betyder för detta flera tiotusental kronor per år i ökad vinst. Detta inser du som är redovisningskonsult, eftersom du vet att den tid du och medarbetarna sitter och grundbokför är den största delen av arbetstiden. I nedanstående jämförelse förkortas BL administration till BLA.

EGENSKAPER I GRUNDBOKFÖRINGEN

Eftersom grundbokföringsarbetet (registreringen av verifikationerna) är det arbetsmoment där man tillbringar i särklass längst tid när man bokför är det av stor ekonomisk betydelse att detta arbete skall gå snabbt. För att få en bild över vad som skiljer de två programmen åt har ett antal punkter där programmen skiljer sig åt identifierats.

Kan man med snabbkommando upprepa senast registrerat konto ?

Bakgrund

Enligt erfarenhet upprepar man ofta samma konto inom ett verifikat och mellan olika verifikat. Som i så många andra sammanhang gäller här ofta 80/20-regeln, som innebär att 80% av antalet konteringar avser 20% av de under året kontona. Om du med snabbkommando kan upprepa tidigare registrerat konto spar du följaktligen massor av tid. Detta har vi sedan många år i DPR lagt in som en viktig och självklar egenskap.

I DPR kan du registrera 1 samt <enter> för att styra att kontot i föregående konteringsrad konto ska upprepas.

BLA Denna funktion saknas.

Finns en enkel funktion för att registrera motkonto?

Bakgrund

De flesta verifikat består av ett intäkts- eller kostnadskonto med därtill hörande moms-konto på ena sidan och en motkontering på andra sidan. Det motkonto som gäller är ofta det samma, exempelvis checkräkning, postgiro eller privatkontot. Samma motkontering upprepas därför ofta i en mycket stor del av verifikaten. Om man kan automatisera automatkonteringen med en snabbkod kan man spara många procent av den tid man registrerar.

I DPR kan du registrera de 5 vanligaste motkontona, som man i grundbokföringen aktiverar genom att i kontofältet anger kod 5-9. Då motkonteras verifikatet automatiskt, byte sker till nytt verifikat och man sparar några sekunder per verifikat.

Denna funktion finns i BLA på ett annat sätt. Man kan lägga upp en konteringsmall som innehåller motkonto. Funktionen Konteringsmall finns även i DPR och används för vanliga återkommande verifikat.

Hur fungerar motkontering?

Bakgrund

Alla undersökta program har någon metod för att automatiskt motkontera beloppen så att det belopp som skapas är lika med verifikations-saldot fast i motsatt räkneart. Detta är en viktig tidsbesparande finess.

DPR

För att motkontera trycker man "-" och enter när markören står i debet eller kredit.

BLA

Vid kontering fr o m konteringsrad 2 föreslår programmet alltid motkontering med verifikationsdifferensen.

Kommentar: I DPR har vi undvikit att låta motkontering bli förslag till kontering, eftersom detta lätt kan leda till att man av våda konterar fel. Det borde krävas en form av aktiv handling/inknappning anser vi. I BLA kan man göra en inställning om man vill att programmet ska föreslå verif.differensen.

Kan man arbeta med ett förkortat kontonummer ?

Bakgrund

Du spara en halv sekund varje gång du kan registrera 3 i stället för 4 siffror i kontonumret. Detta summeras till ett stort antal timmar på ett år.

I DPR behöver du inte ange mer än tre siffror om kontot slutar på en nolla.

BLA söker upp kontot, om första siffrorna är rätt kan man välja konto genom att trycka ENTER..

Visas kontosaldo och resultat under grundbokföringen ?

Bakgrund

I bokslutsarbetet i synnerhet men även i löpande bokföring är det värdefullt att se både resultat och kontosaldon.

I DPR finns kontosaldo på bildskärmen OCH resultat, även under pågående verifikat, dvs såväl kontosaldo som resultat visas påverkade av aktuell verifikation.

I BLA visas kontosaldot men **inte** resultatet. En bra sak är att kontosaldot även under pågående verifikation visas inklusive den aktuella verifikationens. Detta är bra när man gör bokslutet.

Finns det en snabbkod för att registrera vanliga konteringar (konteringsmall)?

Bakgrund

En stor del av verifikat är återkommande både vad gäller verifikationstext som kontering. Om man slipper skriva in verifikationstexter och konton för sådana affärshändelser sparar man massor av tid, med cirka 5 – 10 sekunder per verifikation. En redovisningsbyrå med 100 kundföretag registrerar varje år kanske 50 000 verifikat. 50 000 x 10 sekunder är cirka 140 timmar, x 300 kr ger 42000 kronor i besparing !

I DPR kan man på totalnivå (byrånivå) registrera 50 konteringsmallar samt på företagsnivå (per företag) ytterligare 50 koder. Om man anger en kod 1-99 i i verif-textfältet kommer texten som är kopplad till koden att registreras. Dessutom föreslås därvid konteringen i konteringsmallen. Man ser i DPR dessa koder i nedre delen av bildskärmen när markören står på Verif.textfältet

I BLA finns ett antal konteringsguider upplagda.

Finns det en snabb metod för att byta verifikationsdatum ?

Bakgrund

Att byta verifikationsdatum är ett ofta återkommande arbetsmoment. I DPR och SPCS finns två olika metoder för detta.

Du behöver i DPR inte använda musen för att flytta markören till datumfältet, tryck bara ALT/D för att öka datum med en dag, tryck ALT/M för att minska datum.

I BLA kan du ändra verif.datum dels genom att manuellt ändra i datumfältet eller med hjälp av en kalender eller med uppåt/nedåtpil. Man måste dock för detta flytta musen till datumfältet. I DPR kan man ändra datum även när man har markören på annat datafält

Kan man skriva ut rapporter mitt i en verifikation?

Bakgrund:

Ofta behöver du kontrollera i någon utskrift något, t ex om ett verifikat kanske redan är bokfört eller se ställningen i balans- eller resultaträkning (vid bokslutsarbete) Det är givetvis en fördel om detta går att göra utan att man behöver makulera eller fullfölja den verifikation man registrerar. Om man registrerar en mycket lång verifikation och behöver kontrollera något på skärmen i ex.vis huvudboken vill man naturligtvis inte vara förhindrad att göra detta.

Inga sådana hinder finns i DPR.

Inte heller i BLA är detta ett problem.

Även de verifikationsrader som ligger i en ej avslutad verifikation finns då med i saldona. Detta gäller i båda programmen.

Kan man få kontoplanhjälp under grundbokföringen?

Bakgrund

Vid registreringen vinner man tid genom att snabbt kunna finna rätt konto. I denna egenskap skiljer sig programmen

I DPR finns kontohjälp som på skärmen fortlöpande visar 64 konton: När du slår kontots första siffra ser du en kontoförteckning som startar från inslagen siffra. När du slår den andra siffran ändras förteckningen till att visa förteckningen startande från de två första siffrorna. Dessutom kan du i DPR söka på kontotexten för att hitta ett konto (alfasökning kallas detta.) Vidare visas kontoplanen i en lista, som man kan välja att ha i nummerordning eller i bokstavsordning.

I BLA ser man en rullningslist med de konton som finns varvid det senaste kontot ändrar starten för redovisningen. Detta är likaså en mycket bra lösning. Man kan numera även tillgripa s k alfasökning.

Kan man göra registervård av kontoplanen under grundbokföringen?

Bakgrund

Man behöver ibland snabbt pendla mellan att registrera verifikat och registrera nya/ändrade konton. Det är viktigt att det går snabbt att flytta sig mellan grundbokföringen och kontoplaneformuläret och att detta kan ske utan att man behöver avbryta registreringen av aktuellt verifikat.

I DPR går man mellan grundbokföring och kontoplan genom att trycka ALT+K, sedan tillbaka med ESCAPE. Man kan bläddra bakåt eller framåt i kontoplanen med ALT+N eller ALT+F. Man behöver inte klicka på "Nytt" eller liknande symbol för att lägga upp ett nytt konto, det är bara att ange kontonumret man vill använda. Den SRU-kod som kontot normalt skall ligga under föreslås automatiskt.

I BLA måste man i kontoregisterformuläret välja konton genom att klättra uppåt eller nedåt i en lista och klicka på önskat konto. Om man vill lägga upp ett nytt konto måste man först med musmarkören klicka på symbolen "nytt". SRU-koden som kontot normalt har föreslås inte.

Kan man registrera och kontrollera ett kontos räkneart ?

Bakgrund

Om man kan få programmet att föreslå normal räkneart för ett konto vinner man i säkerhet och snabbhet. I säkerhet så, att du kan få varningslarm från datorn om du registrerar i onormal räkneart vilket bidrar till att förebygga slarvfel i registreringen, samt kan hjälpa bokförare med dåliga bokföringskunskaper att undvika nybörjarfel. I snabbhet kan man vinna att man slipper slå ett extra ENTER för att flytta kontot till kreditkolumnen. Det är därför en självklarhet att sådan märkning av kontot skall kunna ske.

DPR: Man kan själv bestämma räkneart. När man skapar en ny kontoplan eller när man importerar en kontoplan via SIE-fil läggs kod "+" eller "-" in som förslag på intäcks- och kostnadskontona. Vid grundbokföring ljuder dels ett varningspip vid "ovanlig räkneart", dels markeras raderna med * i grundbokföringen, dels slutligen markeras i huvudboken kontoraderna med *.

BLA: Man kan i senare versioner ange föreslaget tecken.

En nackdel är att **ingen varning ges** om att man utfört en kontering mot den "normala räknearten". Eftersom en redovisningsbyrå arbetar mycket snabbt kan det vara en risk att man råkar boka "åt fel håll". I så fall skall det vara enkelt att rätta till detta genom att backa till verifikationen och justera. Detta är fullt möjligt att göra i BLA.

Hur gör man för att radera hela det aktuella verifikatet?

Bakgrund

Ibland upptäcker man att man registrerat så fel att man vill göra om verifikatet från början. Det är praktiskt om man i sådana fall snabbt kan ta bort HELA verifikationen.

I DPR kan man i ett enda kommando dels radera hela det aktuella verifikatet med ALT+T, dels ta bort verifikatet, man kan även infoga rader i verifikationen.

I BLA finns inget kommando för att ta bort alla rader i verifikatet utan man är tvungen att manuellt radera alla rader som registrerats genom att ställa markören på varje rad och trycka på "delete". Detta kan man i BLA endast göra innan man har gjort periodbytet. (man kan i BLA ställa in programmet så att man inte gör periodbyte, då finns inga restriktioner mot att göra rättelser i tidigare perioder).

Man behöver i BLA inte använda någon överstrykningsfunktion utan kan ändra utan restriktioner, givetvis på eget ansvar och med iakttagande av bokföringslagens skrivning om hur detta bör göras.

Kan man radera ett verifikat i perioden som uppdaterats (tidigare verifikation) ?

Bakgrund:

Det händer tyvärr ibland – för den ovane bokföraren ganska ofta - att man gör fel och upptäcker detta först efter att man avslutat verifikationen. Detta innebär att det finns stort behov att smidigt kunna rätta sina fel. Man kan i hastigheten ha glömt att byta verifikationsdatum, man kan ha glömt att ange en verifikationstext, man kan i hastigheten ha registrerat fel konto. När man arbetar snabbt ökar självfallet risken för att sådana missar görs. Det är mycket uppskattat av användaren att man kan gå tillbaka i ett redan registrerat verifikat och ändra detta eftersom det sparar massor av arbete jämfört med alternativen att göra ändring med överstrykning eller att göra en "spegelbokning" plus en ny bokning. Bokföringslagen stadgar i detta fall att man därvid skall notera att sådan ändring av verifikatet har skett, dock anger den inte HUR detta skall ske.

Allmänt om bokföringslagen och önskemålet att kunna ändra eller makulera ett verifikat.

I skrivningen framgår inte om **när** grundbokföring anses ha skett. Detta har av en del experter tolkats strängt så, att så fort man fortsätter till nästa verifikat har grundbokföring skett och med den tolkningen får man alltså inte ändra i senast bokförda verifikat utan endast i det aktuella, ej avslutade. Andra experter tolkar det så att om systemet innehåller möjligheter att ändra i den aktuella månadens verifikat men att man har en funktion för att låsa verifikaten vid ex.vis övergång till en ny månad genom periodbyte så skall man ha möjlighet att utföra rättelser före periodbytet. Så har uppenbarligen BLA tolkat lagen, och det torde vara en förnuftig och praktisk lösning. Flera nackdelar finns med en strikt tolkning om "ändringsförbud": dels vid bokslutsarbetet där man ofta har anledning att i vissa bokslutsdispositioner prova med olika alternativ, och då vill man definitivt inte tvingas att "spegelboka" och boka på nytt. Huvudboken blir då lätt rörig och svår att revidera. Vidare är det tyvärr så, att man lätt pga. stress begår fler fel om man begått en, och att då i huvudboken behöva lagra "rättelse av rättelse" och sedan "rättelse av rättelse av rättelse" är ohållbart. I några klientversioner av bokföringsprogram har man tagit bort sådana spärrar som finns i "basversionen", orsaken till detta kan man spekulera i, kan vara att man vill få kunderna att köpa en dyrare version av programmet för att komma åt en åtråvärd egenskap, eller kanske att redovisningskonsulter har så kraftigt pressat på för att kunna göra rättelser osynliga. Man kan avslutningsvis konstatera, att möjligheterna att på annat sätt än i bokföringen ändra i verifikationerna är stora, exempelvis kan man exportera verifikaten till SIE-fil, sedan ändra önskade verifikat i SIE-filen och därefter återimportera SIE-filen. Möjligheten att fälla en användare för bokföringsbrott för att ändring skett i verifikaten är försvinnande liten.

Lämpligt förfaringssätt vid makulering av ett verifikat:

Om man vill makulera ett verifikat som INTE är det senast registrerade eller om man har alla verifikaten redan numrerade och vill behålla den numreringen får man inte lämna verifikatet tomt. Man använder förslagsvis ett OBS-konto, förslagsvis 1399 och bokar in 1 kr i debet och i kredit. I verif.texten anger man tagit bort verifikatet och vem som gjort detta.

Om man vill makulera ett verifikat som är det sista som registrerats och man numrerar verifikaten under tiden som man grundbokför (detta är det vanligaste) kan man i stället backa och ändra kontering och belopp, ta bort de rader som inte skall vara med. Frågan huruvida man då måste på papper ange vilken felkontering man ersätter med en ny är en tolknings- och samvetsfråga.

I DPR kan du utan hinder backa till valfritt verifikat i aktuell månad och ändra detta, du kan även makulera ett verifikat inom aktuell månad. Vid sådan makulering läggs normalt 1:- kr i debet och kredit på OBS-kontot, för att undvika att ett verifikationsnummer blir överhoppat.

I BLA kan man göra på samma sätt men det tar längre tid: man måste ändra varje rad.

Detta gäller om man använder funktionen "periodbyte", som är normalförfarandet. Man kan koppla bort periodbytet och bokföra allt i en och samma period. Då bortfaller restriktioner, man kan bläddra tillbaka ända till verif nummer 1 och göra önskade ändringar, även här med iakttagande av bokföringslagens krav på att man skall göra noteringar om när och vem som ändrat eller tagit bort verifikatet. Inget står ju i bokföringslagen om att detta måste ske inom själva bokföringssystemet, det kan lika lagligt ske med papper och penna.

Kan man ändra verifikat i tidigare perioder ?

Bakgrund

En del bokföringsprogram medger indelning av året i perioder. Tanken bakom att ha en periodindelning är att det är rationellt att varje månad utföra vissa uppgifter, bland annat att momsredovisa, göra periodiseringar av vissa kostnader och intäkter utföra beräknade avskrivningar, göra kontoavstämningar, samt att låta revisorn göra sin löpande revision av bokföringen. Varje månadsskifte kan ses som en "kontrollstation" där man kan göra sitt periodboks slut. Periodbytet innebär även att man kan i systemet definiera en registerstruktur där jämförelsesiffror för föregående år och budget kan lagras för varje månad som en total. Detta underlättar och förbättrar rapporterna. Periodindelningen innebär även att man kan förhindra att verifikationer i tidigare perioder kan ändras. I och med att momsredovisning gjorts bör man inte ändra i gångna månadernas verifikationer.

Detta har i DPR ombesörjts genom att bokföringsåret kan indelas i perioder, en period är i regel = en månad.

Om man vill kan man ändra verifikat i tidigare perioder men för detta måste man ha en sk superbehörighetskod. Det är klok strategi att denna möjlighet att ändra i månad som man redan gjort momsredovisning för begränsas så att endast de personer i företaget som är erfarna kan göra sådana ändringar, vilka bör göras endast i undantagsfall.

Man kan avstå från periodindelningen genom att hela året är en period.

I BLA finns liksom i DPR en periodindelning vilket är en fördel. Alla verifikationer i aktuell månad ligger öppna för att kunna förändra. Tidigare perioder är i regel låsta men man kan öppna låsta perioder och ta bort verifikat i dessa. Om man har gjort bokföring och skattedeklaration för januari – december är det olämpligt om man som användare gör förändringar i bokföringen för de månader som man har momsredovisat. Man kan avstå från periodindelningen genom att hela året är en period.

Kan man snabbt bläddra bakåt och framåt i verifikaten ?

DPR Ja (alt+F = föregående verifikat, alt+N =nästa verifikat)

BLA: Ja, med piltangenter, vilka dock inte är kombinerade med snabbkommando.

Kan man arbeta med momsindex / momskod ?

Bakgrund

En mycket stor tidsbesparing uppnås om man låter datorn räkna ut momsen. Detta gör att i ett typiskt verifikat tre belopp kan nedbringas till ett enda belopp att registrera. Resten av belopp och konton skapas med momsautomatik.

DPR Ja. Du kan på ett konto ange en av sex momskoder, 1-6. Momskoden föreslås då och behöver ej knappas in utan kan accepteras genom <enter> i momskodfältet. I DPR anger man momskoden till höger om beloppet: Momskod 1,2 eller 3 föreslås beroende på vilken momskod kontot har kodats med, men man kan i den aktuella raden ta bort automatiken. (Momskod 1 är då normalt=20%, 2=10.714% 3=5.666%, räknat som marginalprocent).

Man kan ändra momsprocenten vilket har visat sig mycket värdefullt i bl a hyresfastigheter som har blandat lägenhetsbestånd av momspliktiga och momsbefriade, och där man skall proportionera ned momssatsen, i regel i förhållande till ytan mellan momsbefriade och momspliktiga lokaler. Vidare finns speciella momskoder 4-6 för ex vis att dra av halva ing momsen på leasing av personbilar.

BLA Ja man kan koppla önskade konton till en automatmoms.

Den metod som BLA använder är den samma som andra program med momsautomatik valt, utom DPR. Ett konto kopplas alltid till en VISS momssats. Om annan momssats skulle gälla kan man inte ändra momssatsen i registreringen. En nackdel med denna metod kan vara att man ibland har en verifikation som INTE har moms, ex vis om man köpt in en

kontorsutrustning från en icke momsregistrerad person, förening etc. Man kan dock ändra momsats på enstaka verifikationsrader.

Hur byter man verifikation när man färdigregistrerat?

Bakgrund

Det är viktigt att man kan byta till ny verifikation utan att behöva klicka på musen eftersom det tar tid. Det skall kännas naturligt och gå snabbt att byta till ny verifikation.

I DPR fungerar det så att när tre villkor är uppfyllda byter programmet till nytt verifikat

- a) Differens är noll
- b) Summa debet och kredit är större än noll
- c) Man trycker på ENTER på första tomma verifikationsrads kontofält.

I BLA fungerar byte till nytt verifikat på samma sätt.

Hur flyttar man markören i den aktuella verifikationen?

Om man i pågående verifikation vill ändra någon rad innan man byter till ny verifikation skall detta vara enkelt och snabbt. I DPR finns snabbkommandon (ALT+Ö=uppåt, Alt+Ä=nedåt) för att flytta markören uppåt eller nedåt, men man kan även flytta till önskat fält genom att klicka på önskat fält med musmarkören.

I BLA kan man med piltangenterna eller med musmarkören placera markören på önskat fält. Snabbkommandotangenter finns inte för detta ändamål.

Kan man utnyttja funktionstangenter?

En del användare tycker det går mycket snabbare att kontera om man i stället för de 9 vanligaste kontona kan trycka en funktionstangent.

DPR innehåller denna finess.

Saknas i alla jämförda bokföringsprogram, inkl BLA.

Hur snabb är verifikationsregistreringen?

Vi gjorde upprepade tester med ett typiskt verifikationsmaterial på 10 verifikationer och 30 transaktionsrader. Verifikaten innehöll moms i samtliga fall. Tidsåtgången för registrering blev:

För DPR i snitt 60 sekunder

För BLA tar importen också relativt kort tid, cirka 90 sekunder. Momsautomatiken snabbar upp avsevärt jämfört med i ex vis SPCS. De tre faktorer som gör registreringen långsammare i BLA är förmodligen följande:

- byte av verifikationsdatum saknar snabbkommando, man måste flytta musen till datumfältet för att byta
- man har inga snabbtangenter för frekventa konton som "kassa" ej heller snabbkommando för att upprepa senast registrerade konto
- man har inget snabbkommando för att motboka mot ett av de fem vanligaste "motbokningskontona".

Registrera representation

En liten, till synes banal detalj är en hjälp som finns i DPR vid bokning av representationskostnader. Dessa är som bekant avdragsgilla endast upp till 90 kr exkl. moms. I DPR finns en särskild beräkningsfunktion som består i att om man registrerar ett belopp på "avdragsgill representation" frågar programmet om antal personer. Därefter görs automatiskt omkontering av det belopp som överstiger avdragsgill. Avdragsgill moms reduceras i proportion därtill.

Denna funktion finns numera enligt uppgift även i BLA under knappen "MER". Funktionen kräver dock att man aktivt klickar på "Mer" vilket innebär att man kan riskera att glömma bort kontrollen.

Lösenordsskydd

Bakgrund

En redovisningsbyrå med anställda vill förmodligen inte att de anställda skall kunna gå in i arbetsgivarens företags bokföring. Det har därför ställts krav på att man kan lösenordsskydda enskilda företag.

I DPR finns ett lösenordssystem som hindrar obehöriga från att nå visst/vissa företag.

I BLA saknas sådant lösenordsskydd per företag. Det finns ett lösenord per användare, men en viss användare kan man inte spärra av från att nå vissa företag. Det finns förvisso i Windows operativsystem verktyg för att spärra av åtkomstmöjligheterna till vissa datakataloger, men tyvärr är kunskapen om hur man använder denna teknik att skydda filer eller kataloger alls icke särskilt stor.

Tidsåtgång och utrymmeskrav vid säkerhetskopiering

Säkerhetskopiering tar ofantligt mycket kortare tid om man använder USB-minne i stället för diskett. Detta gäller såväl i DPR som BLA som andra system. En annan fördel med att ersätta disketten med USB-minne är att man utan risk för utrymmesbrist kan välja att säkerhetskopiera alla företag.

I bägge programmen går säkerhetskopiering till USB-minne föredömligt snabbt, även vid mycket stort antal verifikationer vilket innebär endast ett par-tre sekunder.

Registrering av ingående balans och föregående år

Bakgrund

Vid start av systemet är det nödvändigt att manuellt kunna registrera ingående balans och eventuellt även föregående års belopp på resultatkontona.

I DPR kan man manuellt registrera föregående års belopp liksom budgetbelopp.

I BLA kan man registrera Ingående balans, och föregående års jämförelsesiffror för föregående år. Detta kräver dock att man ställer om företagets räkenskapsår till ”stängt”.

Hur är rutinerna vid byte till nytt räkenskapsår?

Bakgrund

I detta område finns många olika lösningar. Det som enligt erfarenhet är viktigt är att man inte skall riskera att ”måla in sig i ett hörn” genom att man vid överföring till nytt år (årsavslut) låser bokföringen. I teorin är det vettigt att man inte ska kunna göra några ingrepp i en bokföring som man anser vara avslutad. men vi lever inte i teorin utan i verkligheten. Där händer det ganska ofta att man upptäcker att man behöver ändra någonting och att man efter ändringen behöver göra en nytt överföring av utgångssaldona till det nya årets bokföring.

I DPR kan du göra om ”årsbytesrutinen” mer än en gång om det skulle bli så att man behöver ändra i ett bokslut.

I BLA finns ett kommando för årsbyte (uppläggning av nytt år) Vid årsbytet fungerar detta på samma sätt som i DPR. Årsbyte nollställer givetvis alla verifikationer och kan bara göras en gång.

Hur är rutinerna vid import av Ingående balansförändringar?

Bakgrund

Man vill normalt göra årsbyte innan man hunnit göra bokslutet helt klart. Detta innebär att det måste finnas en funktion där man kan importera ingående balansbeloppen från föregående års bokföring varje gång man har gjort bokslutsarbete i det gamla årets bokföring, alternativt göra detta vid annat lämpligt tillfälle. Bokslutet kan ta tid att färdigställa beroende på t ex att man inte har alla paper tillgängliga.

I DPR finns en knapp för att importera IB och jämförelsesiffror med föregående år, som man kan använda när man vill, även fler än en gång.

I BLA fungerar det så att jämförelsevärdena uppdateras om man i det gamla året gör ändringar efter årsbytet.

Uppläggning av kontoplan

I DPR kan man välja mellan att skapa kontoplan på bas96, EU-bas eller från valfritt företag. EU-bas innehåller dels en mindre småföretagsanpassad variant, fullständig, för jordbruk, travtränare, och förening. Man kan även kopiera kontoplan från annat företag. Detta tredje alternativ är mycket viktigt.

I BLA kan man skapa företag från olika baskontoplaner (avser standardversionen). Om man vill använda kontoplan från ett visst företag kan man göra så. Det finns även ett antal branschkontoplaner.

Kontoplanejusteringar för flera företag samtidigt.

Här finns en liten men viktig skillnad mellan DPR och andra system. I DPR kan du när du vill ändra kontoplanens egenskaper med ett fåtal knapptryckningar för alla företag. Om du exempelvis får meddelande om att konton i basplanen införts på grund av nya skatte-/momsregler kan du enkelt kopiera in en ny baskontoplan till företaget. Välj "Kontoplan/skapa kontoplan" och välj att kopiera från rätt baskontoplan.

Denna funktion saknas i BLA.

Säkerhetskopia/företagsdiskett

Bakgrund

Man skall kunna ta kopia till annan dator eller göra säkerhetskopia. För detta finns några självklara önskemål

Ett första krav är att kopieringen eller återläsningen inte skall ta lång tid och att den inte skall ta för mycket plats.

Ett andra krav är att man skall kunna ta säkerhetskopia av många företag i samma arbetsmoment

Ett tredje är att man ska kunna göra "byråanpassad" säkerhetskopiering vilket innebär att man kan säkerhetskopiera och återläsa endast den verif.nummerserie som byrån använder.

Ett fjärde är att den backupfil som skapas på diskett skall ha ett unikt filnamn så att den inte kan förväxlas med andra företags backupfiler samt att man då får plats med fler företag på en diskett.

En redovisningsbyrå som har 100 kunder skall man inte behöva ha 100 disketter till, detta ger alltför arbetskrävande rutiner. Man har ofta behov att skicka en säkerhetskopia via e-postbilaga. Det är då en stor fördel om filen som skickas är liten och kompakt samt har ett unikt filnamn.

Endast DPR säkerhetskopiering klarar av alla dessa krav.

Tidsåtgång och utrymmeskrav vid säkerhetskopiering

Säkerhetskopiering tar ofantligt mycket kortare tid om man använder USB-minne i stället för diskett. Detta gäller såväl i DPR som BLA som andra system. En annan fördel med att ersätta disketten med USB-minne är att man utan risk för utrymmesbrist kan välja att säkerhetskopiera alla företag. I bägge programmen går säkerhetskopiering till USB-minne föredömligt snabbt, även vid mycket stort antal verifikationer vilket innebär endast ett par-fem sekunder.

SIE-export

Allmänt

SIE-export innebär att man kan skapa en fil med saldon och verifikationer som man kan importera i andra bokförings- eller revisionsprogram. Alla program måste klara detta för att vara konkurrensdugliga.

I DPR sker export utan att man behöver ange filnamnet, den döps efter kundnummer och år. Vidare är SIE-formatet "default" SIE 4 som innehåller såväl saldon som verifikationer.

I BLA föreslås SIE-filens namn som BL samt fyra bokstäver, detta oberoende av vilket år som exporteras.

”Default” SIE-format är SIE 2 dvs. endast saldon. Detta medför tyvärr den risken att man riskerar att av misstag ta kopia av endast saldona medan verifikationerna saknas. Revisorer som vill ha en SIE-fil önskar genomgående att få med även verifikationerna. Användaren måste således manuellt ändra inställningen till SIE 4 om man vill skapa en SIE-fil som revisorerna önskar och som kan importeras till andra bokföringsprogram. Vidare framgår vid exporten inte vilket år som filen avser. Om man vill exportera ett företags verifikationer för två olika år kommer samma filnamn att föreslås vilket innebär risk för att man kan blanda ihop de två årens sie-filer.

SIE-import

Selektiv SIE-import

Selektiv SIE-Import innebär att man kan importera från visst verifikationsdatum eller från annat delsystem som till exempel faktureringne. Detta möjliggör att säkrare och rationella rutiner kan användas i samarbete mellan redovisningsbyrå och klientföretag så, att man varje månad kan importera den senaste månadens verifikat men bibehålla tidigare månaders verifikat. Detta är ur säkerhetssynpunkt mycket viktigt eftersom man annars löper risken att icke upptäcka att klienten (med eller utan avsikt) gjort ändringar i verifikat de månader som redan importerats. I DPR redovisning finns möjlighet till selektiv SIE-import, som innebär att man kan begränsa verifikationerna i SIE-filen till att omfatta endast de daterade från ett visst datum eller från ett visst nummer. Vidare finns i DPR möjlighet att importera SIE-fil från visst verifikationsnummer, om detta skulle passa bättre än från visst datum.

I BLA kan man inte importera verifikationer från annat system (ex.vis faktureringssystem) med ver.serie A, man måste ange att de ska avse viss annan ver.nummerserie, annars kommer importen att radera tidigare registrerade verifikat i serie A. Om man kommer ihåg att vidta denna åtgärd innan man importerar fungerar selektiv import.

Kan import dubbleras?

Man bör kunna göra om en import av SIE-filer med verifikationer från samma företag, eftersom det kan förekomma att man upptäcker att det ursprungliga företags bokföring behöver kompletteras.

I DPR kan man åter-importera en bokföring såväl från årets början som från viss månad. Detta ger en större smidighet t ex i de fall då man av misstag importerat en SIE-fil för tidigt, innan eventuella kompletterande verifikat skapats. I detta fall kan inte omnumrering av verifikationer ske vilket är en fördel.

Detta kan man även göra i BLA vilket är bra. Verifikationerna läggs inte till tidigare.

Tidsåtgång

Sie-import och Sie-export är ett OFTA förekommande arbetsmoment som inte ska ta onödigt lång tid. SIE-import används frekvent för att läsa in bokföringsdata från andra system.

Tiden som går åt för att importera verifikat i BLA är nästan lika snabb som i DPR.

I vårt test av att importera verifikationer för ett företag med ca 5500 verifikat tog detta i DPR cirka 10 sekunder. (jämförelsen sker på samma dator som är en PC med 1.5 Ghz klockfrekvens). I BLA mindre än en minut.

Som jämförelse kan nämnas att SIE-import av denna transaktionsmängd i SPCS tog ca 40 minuter!

RAPPORTBESTÄLLNING (utskriftscentralen)

Kan man välja flera rapporter samtidigt?

Bakgrund:

En redovisningsbyrå har inte tid att individuellt beställa varje enskild rapport. Om man vill arbeta effektivt ska man kunna ta ut alla de rapporter som kunden vill ha i ett enda kommando. Detta spara massor av tid.

I DPR kan man lagra en beställning av de rapporter kunderna normalt vill ha och sedan klicka i en ruta som innebär att alla dessa rapporter skrivs ut. Man kan även individuellt anpassa denna ”utskriftskö” till varje företag. När man skrivit ut en rapport/flera rapporter ligger programmet kvar i det formulär där utskrifterna sker, detta eftersom man ofta efter utskrift av en rapport vill skriva ut någon annan rapport.

I BLA kan man likaså beställa rapporter så att man i ett enda kommando kan skriva ut alla listor man önskar. Man kan även lagra en standardbeställning av vissa rapporter.

Man kan beställa listor för förhandsgranskning direkt.

Att välja rätt period

I DPR finns ett antal knappar där man med ett enda tryck kan ändra den period man vill välja. Detta med hjälp av systemet med period nummer som i sin tur skapar intervallen för utskriftsdatum.

Efter att man valt en rapport i en avvikande period (t ex i november trots att aktuell period är en annan månad) bör den avvikande perioden ligga kvar i minnet efter att man skrivit ut en viss rapport. Det är ju ofta förekommande att man t ex vill skriva ut en momsrapport för en viss månad, därefter kanske man vill titta i huvudboken på vissa konton i samma period. Det är då mycket störande om vald period återgår till aktuell period så att man på nytt måste redigera i periodfälten för att välja avvikande utskriftsperiod.

Förslag till utskriven period

I DPR väljer programmet som förslag period = aktuell månad. Så är även fallet i BLA.

I BLA kan man välja en viss rapportperiod genom att klicka på önskad månad i en rullningslist, detta dock endast vid förhandsgranskning. Vid utskrift på skrivare kan man endast välja datumintervall genom att fylla i datumet manuellt eller genom att i en kalender markera datumintervall. Det hade varit bra om de utmärkta knappar med önskad månad hade funnits även för utskrift på papper..

Kan man välja rapport eller period utan att använda musen?

Bakgrund

Som van användare av ett dataprogram upptäcker man snabbt att det går mycket fortare att arbeta om man kan lära sig snabbkommandon, som ersättning för att peka med musen. Ett program som saknar snabbkommandon blir för en användare som är van vid snabbkommandon långsammare att arbeta med än ett där snabbkommandon finns.

I DPR finns snabbkommandon inbyggda i de allra flesta delar av programmet, såväl i grundbokföring som registervård och givetvis även vid rapportbeställningen. Endast i DPR kan man välja period utan att använda musen.

Att välja rapporter

Bakgrund

I det dagliga arbetet är det en stor fördel om man i förväg kan definiera vilka rapporter men normalt vill skriva ut vid månadens slut. Detta kallar vi här ”gruppbeställning av rapporter”

Detta har vi i DPR löst på ett optimalt sätt genom att du i två ”beställningsgrupper” kan lagra de rapporter som FÖRETAGET skall ha och de rapporter som REDOVISNINGSBYRÅN skall ha. Vid beställningen är det sedan bara att klicka i den kryssruta som står för resp av de två gruppbeställningarna. Man kan därutöver kryssa för alla de rapporter som man önskar ska skrivas ut. Man behöver inte för varje enskilt företag ställa in val av rapporter.

I DPR behöver man endast markera kryssrutorna för önskade rapporter och sedan välja ”Skrivare”.

I BLA kan man på skrivaren lägga ut en beställning av önskade rapporter, som man kan lagra, men inte på ”byrånivå” utan på ”företagsnivå”.

Rubriker i rapporterna

Bakgrund

Det är viktigt att man av rapporterna kan avläsa de uppgifter som är av vikt. En sådan uppgift är vilket som är det senaste verifikationsnumret. Speciellt när man håller på att göra bokslutet är det ju viktigt och man kanske skriver ut flera omgångar av balans- och resultatrapporter vill man undvika att blanda ihop de olika rapporterna.

I DPR visas följande uppgifter i rubriken i alla rapporter:

Rad 1: Rapportens namn (i stor fet stil)

Rad 2: Företagets namn, orgnr, och räkenskapsår

Rad 3: ”Omfattar tiden ”+ månad och år, företagsnummer, senaste verif.nummer samt sidnummer.

I botten av sidan visas datum och klockslag när rapporten skrevs ut.

I BLA visas följande uppgifter i rubriken:

Rad 1: Rapportens namn

Rad 2: Företagets namn samt sidnummer

Rad 3: Räkenskapsårets början samt senaste ver nummer

Rad 4: Kontointervall, t ex 1-8999

Rad 5: Vald period, t ex 05-01-01 - 05-04-30

Således finns i bägge programmen all relevant information att avläsa.

Verifikationslista

I DPR visas per verifikat en totalomslutning, vilken summa saknas i BLA. Denna summa kan vara till nytta om man vill kontrollera att alla konteringsrader finns med. Listan heter i BLA ”Dagbok” vad den heter spelar föga roll så länge inga missförstånd kan uppstå.

I DPR kan man utöver för viss period beställa utskrift för visst verifikationsnummerintervall. Det kan man även i BLA.

I DPR skrivs ut uppgift om kontonamn, kostnadsställesnummer, projektnummer, samt i ver text såväl ordinarie verif.text som radtext. Så kan man även i BLA, genom att markera kryssrutor för olika extra kolumner för ex vis kostnadsställe, projekt etc.

I DPR kan man beställa verifikationer för visst datumintervall. Detta innebär att alla verifikat som ligger inom datumintervallet skrivs ut. Även i BLA kan man detta.

Faktureringsunderlag

För en redovisningsbyrå är det en fördel om man har beräkning av kostnaden som kan baseras på antal transaktioner, verifikat eller liknande.

I DPR får du i slutet av verifikationslistan fram ett faktureringsunderlag, baserat på antal transaktioner, verifikat och en ev fast avgift per period.

Faktureringsunderlag saknas i BLA.

Huvudbok

Bakgrund

Huvudboken är en viktig rapport. Den ser oftast mycket likartad ut i olika system.

Till skillnad från i andra bokföringsprogram kan man i DPR skriva ut huvudboken i olika skepnader. Utöver den konventionella huvudboken eller kontoutdraget för enstaka konton kan du göra den till en **beloppssökning** vilket är värdefullt när man söker efter fel, differenser, gör avstämning m m. Vidare kan du i DPR **söka efter transaktioner genom fritextsökning** i verif.text och radtext så, att du anger de 1,2 eller 3 första tecknen i verif.texten.

BLA medger att man skriver ut huvudbok för alla konton eller för ett kontointervall, som kan vara ett enda konto.

Huvudbok per kostnadsställe och projekt

Bakgrund Om man behöver registrera kostnadsställen och/ eller projekt kan man behöva se dessa såväl i sammandrag (som t ex en resultatrapport) som i detalj (som en huvudbok).

DPR: Man kan samtidigt registrera både kostnadsställe och projekt. Kostnadsställe är vad som normalt brukar benämnas resultatenhet medan projekt kan vara något helt annat. Skillnaden är bl a dels att en resultatenhet nollställs när räkenskapsåret

slutar vilket projektets saldo inte gör, dels att ett projekt kan definieras som avslutat. Ett projekt skall normalt ha en start- och en slutpunkt.

BLA: Man kan registrera såväl kostnadsställe som projekt, samt även kostnadsbärare.
Någon sökfunktion för att för belopp eller verifikationstext

Skatterapporter

Skatterapporter är dels momsdelen av skattedeklarationen, och dels uppbördsdeklarationen (löner och källskatt i skattedeklarationen). Varje månad skall de flesta företag redovisa skattdeklaration som består av Momsrapport och Uppbördsdeklaration. I bägge fallen kan uppgifterna hämtas från bokföringen.

Momsrapport

I DPR är momsrapporten utformad exakt som skattedeklarations-blanketten. Man kan beställa momsrapport för önskad månad, även i månader före den aktuella. I momsrapporten kontrolleras rimligheten av utg moms mot omsättning. Det finns en tablå som månad för månad visar momsredovisningen (revisorerna älskar den tablå). Man kan automatiskt skapa en momstömning som blir ett nytt verifikat, dvs man behöver inte bokföra momstömningen om, man inte vill det.

I DPR kan du retroaktivt skapa en ny förändrad momsrapport även efter att momsen är tömd för perioden.

I BLA måste man som tidigare nämnts först manuellt ändra föreslagen tidpunkt för momsrapporten från hela året till den senaste månaden. BLA hämtar beloppen till momsrapporten antingen via saldoförändringen i resp månad eller via utgående saldoto i resp konto för utg eller ing moms. Momsomföringen har i BLA ingen särskild ”märkning” i BLA, det medför att efter momsomföringen kan man i BLA inte skriva ut en momsrapport för viss månad.

BLA innehåller en funktion där man automatiskt kan skapa en momsomföringsverifikation

Uppbördsdeklaration

I DPR finns uppbördsdeklaration som är den andra halvan av skattedeklarationen. Man kan även manuellt registrera löner, källskatt och förmåner m m. Detta är intressant att välja på grund av att redovisningsperioderna för moms och uppbörd är olika. Det är ofta så att bokföringen av den månad som avser uppbördsdeklarationen inte har hunnit bokföras men närmast föregående månad har bokförts.

Uppbördsdeklarationen finns i BLA men är inte kopplad till bokföringen som i DPR. Man måste därför manuellt registrera beloppen i blanketten.

Minireskontra

I DPR finns en möjlighet att registrera per vissa konton (som kundfordringar, lev.skulder) fakturanummer eller liknande. I grundbokföringen ser du saldoto per faktura. Registreringen av kontohändelserna i reskontran sker i samma formulär som grundbokföringen vilket innebär att man utan problem kan ha ALLA typer av verifikat i en och samma verifikationsnummerserie. Denna funktion är oumbärlig för många användare.

I BLA finns i PLUS-versionen numera en ”kontoreskontra”. Registrering av reskontrahändelserna sker i BLA i ett separat formulär, till skillnad mot i DPR. Denna lösning innebär att man förutsätter att registrering av händelserna på kundfordringars och leverantörsskulders konto helst sker separat, och möjligen i separata verifikationsserier.

Balans-/ Resultatrapport

Bakgrund

Dess rapporter är på många sätt den viktigaste. De skall kunna skrivas ut efter valfria önskemål och får inte vara bunden till endast en eller ett fåtal modeller. Det är en stor fördel om en rapportgenerator finns att tillgå så att man själv kan göra egna rapporter. Här skiljer sig systemen kraftigt.

I DPR skrivs balans-/ resultatrapport ut i normalläget som en enda rapportbeställning. Man kan även beställa "endast balansrapport" resp "endast resultatrapport". Du behöver alltså inte beställa mer än en lista. Utöver en standardiserad balans- eller resultatrapport kan man även via "egna rapporter" konstruera egna varianter

Vidare finns **översiktstabla** över resultatrapporten i 12 månadskolumner plus en totalcolumn för hela året. Och det finns en särskild **chefsrapport** med starkt förkortat innehåll.

I DPR skrivs ut: Denna period % Föreg år % Detta år % Föreg år %. Du kan med ett klick ändra jämförelsen till att i stället gälla budget i period och ackumulerat.

I BLA måste du separat beställa en balansrapport och en resultatrapport.

I DPR finns det möjlighet att identifiera de konton som i deklARATIONEN skall återföras till beskattning (ej avdragsgilla kostnader resp skattefria intäkter). Man kan i resultatrapporten markera att man vill skriva ut en rapport som begränsar sig till endast de nämnda kontona, vilket är värdefullt i samband med bokslutet, dels som dokumentation av bokslutet och dels som hjälp så att inga konton glöms bort i näringsblanketten. Denna möjlighet saknas i BLA, liksom i andra jämförda program.

Varugrupsanalys

Bakgrund

I handelsföretag är det mycket viktigt att direkt kunna se vad varje enskild vara eller varugrupp bidrar med till bruttovinsten. Detta är i en konventionell resultatrapport inte helt lätt eftersom försäljningskontona och inköpskontona redovisas var för sig. I DPR har en specifik rapport skapats för detta. Den redovisar kontona "varvade" dvs först visas försäljningskontona för varugrupp 1, sedan varukostnadskontona för dito, sedan täckningsbidraget för varugruppen. Därefter visas nästa varugrupp etc. I slutet visas en total av samtliga varugrupper.

Denna rapport kan man ta in i BLA men då genom att skapa den i rapportgeneratorn.

Tablåer

I DPR finns som ovan nämnts fyra resultatåblåer, dels för detta år, dels för föreg år, dels för budget och dels slutligen en jämförelse med de sex senaste åren.

Saknas helt i BLA.

Konteringsetiketter

För den som vill skriva in konteringarna i verifikationerna spara denna funktion oerhört med tid.

Denna funktion är mycket flitigt använd hos användare av DPR, men saknas i alla jämförda system, även BLA.